

Gedeputeerde Staten van Drenthe

omgevingsvisie@drenthe.nl

Onderwerp: Ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe

Emmen, 28 april 2026

Geachte college van Gedeputeerde Staten,

Naar aanleiding van het ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe ("Horizon van Drenthe") hierbij de zienswijze vanuit Ondernemend Emmen

Inleiding

De provincie Drenthe heeft de ontwerp-Omgevingsvisie "Horizon van Drenthe" ter inzage gelegd. Dit document vormt het strategische kader voor de fysieke leefomgeving en schetst de langetermijnontwikkeling van de provincie richting 2050. De visie beoogt een integrale benadering van ruimtelijke vraagstukken, waarin thema's als economie, mobiliteit, wonen, energie en leefomgeving in onderlinge samenhang worden beschouwd.

Ondernemend Emmen (OE) heeft de ontwerpvisie bestudeerd in samenhang met eerdere standpunten en zienswijzen op het gebied van regionale ontwikkeling en mobiliteit. Op hoofdlijnen kan worden vastgesteld dat de visie aansluit bij de ambitie om te komen tot een toekomstbestendig Drenthe, waarin brede welvaart centraal staat. Tegelijkertijd constateren wij dat op een aantal wezenlijke punten nadere uitwerking en aanscherping noodzakelijk is om de economische potentie van Emmen en Zuidoost-Drenthe daadwerkelijk te realiseren.

Algemene beschouwing

De ontwerp-Omgevingsvisie kenmerkt zich door een heldere ambitie om maatschappelijke opgaven integraal te benaderen. Positief is dat economische ontwikkeling niet als een geïsoleerd thema wordt beschouwd, maar expliciet wordt verbonden met leefbaarheid, sociale samenhang en gezondheid. Daarmee wordt recht gedaan aan het concept van brede welvaart, waarin economische, sociale en ecologische dimensies in samenhang worden gewogen.

Voorts wordt terecht erkend dat stedelijke knooppunten, waaronder Emmen, een belangrijke rol vervullen in de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de provincie. De visie onderkent bovendien het belang van mobiliteit, energie en regionale netwerken als structurerende elementen voor deze ontwikkeling.

Niettemin blijft de uitwerking van deze uitgangspunten op cruciale onderdelen te algemeen en onvoldoende richtinggevend voor concrete beleidskeuzes en investeringsbeslissingen.

Inhoudelijke beschouwing en aandachtspunten

Positionering van Emmen als economisch zwaartepunt

Hoewel de ontwerpvisie Emmen benoemt als stedelijk knooppunt, wordt de feitelijke betekenis van de stad als industrieel en logistiek centrum van Drenthe onvoldoende expliciet gemaakt.

Emmen vervult een sleutelrol in de regionale economie, gekenmerkt door:

- een sterke maakindustrie
- een omvangrijke industriële basis
- strategische verbindingen met Noordoost-Nederland en Duitsland (E-233)

Een dergelijke positie vraagt om een expliciete en ondubbelzinnige verankering in de provinciale visie. Dit impliceert niet alleen een inhoudelijke erkenning, maar ook een ruimtelijke borging van deze functie. Het is derhalve noodzakelijk dat in de Omgevingsvisie duidelijk wordt vastgelegd dat Emmen zich kan blijven ontwikkelen als industrieel en logistiek zwaartepunt, met voldoende ruimte voor uitbreiding van bedrijvigheid en bescherming van bestaande werklocaties.

Economische ontwikkeling: noodzaak tot concretisering

De ontwerpvisie onderstreept het belang van economische groei en versterking van de economische structuur, maar blijft in de uitwerking hiervan op een abstract niveau. Concrete keuzes met betrekking tot prioritaire sectoren, ontwikkelgebieden en ruimtelijke randvoorwaarden ontbreken grotendeels.

Deze abstractie staat op gespannen voet met het streven naar een toekomstbestendige economische ontwikkeling. Zonder expliciete prioritering en concretisering bestaat het risico dat beleidsdoelen onvoldoende doorwerken in de praktijk. Een nadere uitwerking in termen van ruimtelijke reserveringen, sectorale speerpunten en ontwikkelstrategieën is daarom noodzakelijk.

Mobiliteit als constitutieve randvoorwaarde

De visie erkent het belang van mobiliteit en bereikbaarheid, maar positioneert deze primair als ondersteunend element binnen bredere ruimtelijke netwerken. Vanuit economisch perspectief dient mobiliteit echter te worden beschouwd als een constitutieve randvoorwaarde: zonder adequate infrastructuur kan economische ontwikkeling niet plaatsvinden.

In dit licht is het essentieel dat de provincie expliciet prioriteit geeft aan strategische infrastructurele projecten in Zuidoost-Drenthe:

- waaronder de verbetering van de N34 middels volledige verdubbeling richting Groningen
- de realisatie van een noordelijke rondweg bij Emmen
- de versterking van de verbinding met Twente en de ontwikkeling van robuuste logistieke corridors.

Het ontbreken van dergelijke expliciete prioriteiten doet afbreuk aan de uitvoerbaarheid van de economische ambities.

Balans tussen ecologische ambities en economische ontwikkelruimte

De ontwerpvisie legt terecht een sterke nadruk op natuurherstel, klimaatadaptatie en het principe van water en bodem sturend. Deze benadering is vanuit duurzaamheidsperspectief begrijpelijk en noodzakelijk.

Tegelijkertijd brengt zij het risico met zich mee dat het ruimtelijk kader te restrictief wordt voor economische activiteiten, woningbouw en infrastructuurontwikkeling.

Een duurzame ontwikkeling van de provincie vereist een evenwichtige afweging tussen ecologische en economische belangen. Economische bedrijvigheid vormt immers een essentiële voorwaarde voor het financieren en realiseren van maatschappelijke en ecologische ambities. Het is daarom van belang dat de visie expliciet waarborgt dat ecologische doelstellingen niet leiden tot een onevenredige beperking van ontwikkelruimte.

Onderwijs, talentontwikkeling en regionale economie

Hoewel de visie aandacht besteedt aan brede welvaart, blijft de rol van onderwijs en talentontwikkeling onderbelicht. In een kenniseconomie vormen deze factoren echter een cruciale determinant voor duurzame economische groei en innovatie.

Het versterken van de verbinding tussen onderwijs, arbeidsmarkt en regionale economische ontwikkeling verdient daarom expliciete aandacht. In het bijzonder biedt campusvorming in Emmen kansen om deze verbinding te institutionaliseren en te versterken. Tevens dragen onderwijs en sociale voorzieningen, waaronder sport, bij aan de kwaliteit van leven en de aantrekkelijkheid van de regio voor inwoners en bedrijven.

Van strategische visie naar uitvoeringsagenda

De Omgevingsvisie positioneert zichzelf als kaderstellend document dat wordt uitgewerkt in programma's en uitvoeringsinstrumenten. Niettemin blijft de vertaalslag van strategische ambities naar concrete uitvoering in de huidige vorm onvoldoende zichtbaar.

Voor een effectieve implementatie is het noodzakelijk dat de visie wordt aangevuld met een duidelijke uitvoerings- en investeringsagenda, waarin prioriteiten, middelen en tijdspaden expliciet worden benoemd. Tevens is het wenselijk om te voorzien in een systematiek voor monitoring en evaluatie, zodat voortgang en effectiviteit van het beleid inzichtelijk worden gemaakt.

Conclusie

Samenvattend kan worden gesteld dat de ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe een solide strategisch kader biedt en op hoofdlijnen aansluit bij de ambities van Ondernemend Emmen. De visie erkent het belang van economische ontwikkeling, stedelijke knooppunten en brede welvaart, en kiest terecht voor een integrale benadering van maatschappelijke opgaven.

Tegelijkertijd schiet de visie tekort in de noodzakelijke concretisering en prioritering. Met name ten aanzien van de positionering van Emmen, de rol van mobiliteit, de balans tussen ecologie en economie en de vertaling naar uitvoering zijn nadere aanscherpingen vereist.

Verzoek tot aanpassing

Op basis van het voorgaande verzoeken wij de provincie Drenthe om de ontwerp-Omgevingsvisie op de volgende punten te herzien en aan te vullen:

- Expliciete positionering van Emmen als industrieel en logistiek zwaartepunt van Drenthe
- Ruimtelijke borging van ontwikkelruimte voor bedrijvigheid en bescherming van werklocaties
- Verankering van mobiliteit als harde randvoorwaarde, met concrete infrastructurele prioriteiten
- Waarborging van een evenwichtige balans tussen ecologische ambities en economische ontwikkelruimte
- Versterking van de rol van onderwijs, talentontwikkeling en campusvorming
- Uitwerking van de visie in een concrete uitvoerings- en investeringsagenda
-

Slotbeschouwing

Met de voorgestelde aanscherpingen kan de Omgevingsvisie uitgroeien tot een robuust en effectief beleidsinstrument dat niet alleen richting geeft aan de toekomstige ontwikkeling van Drenthe, maar ook daadwerkelijk bijdraagt aan de versterking van de economische structuur en de brede welvaart in de provincie.

In het bijzonder biedt dit de mogelijkheid om Emmen en Zuidoost-Drenthe te positioneren als een krachtige economische motor binnen het provinciale en (inter)nationale netwerk.

Met vriendelijke groet,

Jelle Dokter

Voorzitter Ondernemend Emmen